

Het heiligenboek

Benedictus van Nursia (1). *De gezegende* Tom Zwaenepoel

Benedictus wordt omstreeks 480 geboren in een christelijk patriërsgezin in Nursia in Umbrië, het huidige Norcia in de buurt van Perugia in Centraal-Italië. Op veertienjarige leeftijd wordt hij naar Rome gestuurd voor een opleiding. Verbaasd over het stadsleven, dat gekenmerkt wordt door verval, sluit hij zich aan bij een ascetische gemeenschap in Affile, het huidige Effide. Vervolgens trekt hij zich terug in een onbewoonbaar gebied nabij Subiaco, ten oosten van Rome. Hier leeft hij zowat drie jaar in volledige afzondering in een grot. In deze *sacro speco* (heilige grot) wijdt hij zich volledig aan God.

De monniken van Vicovaro, een dorp tussen Subiaco en Tivoli, kiezen hem als abt van hun gemeenschap. Al vlug verlaat Benedictus de groep en keert hij terug naar Subiaco. Na enige tijd bouwt hij met zijn eerste metgezellen twaalf kloosters in de bergen van Subiaco, die hij elk met twaalf monniken en een overste bezet. De jaloezie van een naburige priester dwingt Benedictus ertoe samen met enkele monniken het dal te verlaten. Ze zwerven over de bergen en vinden tussen Rome en Napels een oude tempel van de god Apollo, op de berg Monte Cassino, niet ver van het Romeinse dorp Cassinum. Ze bre-

ken de tempel af en bouwen met de stenen een klein klooster (circa 529).

Omstreeks het jaar 540 schrijft Benedictus zijn beroemde *Regula Benedicti*, de fundamentele regel voor de benedictijnen. Hij sterft op Witte Donderdag in 547 tijdens een gebed aan het altaar van Monte Cassino.

Benedictus (de gezegende) verlaat de stad Rome. Hij laat studies en bezittingen achter en zoekt een alternatief voor een ondergaande beschaving. Omdat hij slechts God wenst te behagen, zoekt hij de eenzaamheid op. Tijdens zijn verblijf in de heilige grot is zijn enig contact met de buitenwereld een plaatselijke monnik die hem via een touw met klok dagelijks brood brengt. In die grot bestaat zijn ascetische leven uit vasten, bidden, mediteren en handenarbeid. Herders en boeren zoeken hem op, uit nieuwsgierigheid, maar ook omdat ze hunkeren naar geestelijke raad en troost. Van die kleine en donkere grot gaat een stralend licht van geloof uit.

Na zijn ervaringen in de heilige grot leert Benedictus het gemeenschapsleven kennen. De monniken van Vicovaro zijn echter individualisten die gesteld zijn op hun persoonlijke vrijheid. Ze verzetten zich tegen Benedictus'

strengere regels in verband met tucht en moraal en proberen hem te vergifigen. Het gif 'ontsnapt' echter (volgens de legende in de vorm van een slang) uit de kelk die ze hem aanreiken en de beker breekt als Benedictus hem zegent. Die negatieve ervaringen brengen hem echter niet af van het idee om een monnikengemeenschap te stichten. Met de stichting van twaalf kloosters in de bergen van Subiaco roept hij kleine gemeenschappen in het leven. De monniken zingen psalmen en roeien het land om akkers te kunnen aanleggen. Na de aanstelling van geschikte oversten in deze kloosters neemt Benedictus enkele monniken mee en sticht hij het klooster van Monte Cassino. Deze 'stad op de berg' is de wieg van de verspreiding van het westerse kloosterleven en het centrum van de evangelisatie van het christelijk humanisme.

Benedictus' visie op het gemeenschapsleven lezen we in zijn *Regula*. Voor hem is het klooster meer dan een gemeenschap onder leiding van 'vader abt', aan wie de monniken moeten gehoorzamen. Het klooster is allereerst een school van het luisteren, waarin God via het woord van Jezus' boodschap tot de monniken spreekt. Ver weg van het lawaai en de chaos van de wereld opent deze

stille ruimte de mens voor deze oproep. Voor Benedictus speelt het leven zich af voor Gods ogen. Zijn aanwezigheid daagt de mens voortdurend uit om te keren en zich te schikken naar zijn wil. God is bij ons als goede Vader die onze hand neemt en ons de weg wijst. God kijkt niet alleen of we zijn weg gaan, Hij kijkt ons ook vol liefde aan, omdat Hij wil dat we ons in zijn liefde geborgen voelen.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

23 maart, 23.15 uur, Canvas. *Slumdog Children of Mumbai*, bekroonde documentaire over de brutale realiteit van het leven van vier kinderen in de straten en de sloppenwijken van het Indiase Mumbai tijdens het moessonseizoen. De titel is een knipoog naar de veelbesproken (en misschien wat overdreven optimistische) speelfilm *Slumdog Millionaire* uit 2008.

27 maart, 9 uur, Braambos via VRT één (herhaling via Canvas omstreeks 23 uur). Na de spirituele actualiteit in *Close-up* de derde aflevering van de serie *Naar godsvrucht en vermogen*, over vrijwilligers in de Kerk in Vlaanderen. Vervolgens aflevering 2 van *Niet wereldvreemd*. Vandaag met sterrenkundige Christoffel Waelkens en met spijkerschriftdeskundige Lotte Oers. Lees ook de *Klapstoel* met laatstgenoemde op bladzijde 9.

De vrome kudde

Preek Ingezonden door Jan Umans

Gesprek tussen pastoor en koster:

– Luister, Sus, we zullen vandaag rondgaan met de schaal vóór ik begin aan de preek.

– Waarom, mijnheer pastoor?

– Ik wil het vandaag hebben over de spaarzaamheid.

Preek bis Ingezonden door Jan Umans

De pastoor had het tijdens de preek over het Laatste Oordeel. Na de mis bleven de mensen nog wat napraten in het portaal. Zegt Vanhee tegen zijn buurman:

– Hoe vond je de preek?

– Wel, onze pastoor kan het goed zeggen, maar dat Laatste Oordeel, dat zal pas wat zijn!

– Inderdaad, en als dan ook het weer een beetje meezit, dan zou er veel volk op kunnen afkomen.

Spijtig Ingezonden door Adagio

– Spijtig dat uw eerste man zo vroeg is gestorven.

– Inderdaad, dat zegt mijn tweede man ook altijd.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

VLAAMSE PUZZELS DEPUZZELAAR

Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.

Méér van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.

Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: RANTSOEN

christelijk feest	tekening	kameel	afgesloten stand	rond gebak	afbetaling
genodigde	kleverige vloeistof	geit	stand	gebak	
6		welpenleidster	3		
brandmerk				voltooid plant	2
grond om boerderij	8	deel v.e. kachel	7		
zwarte stok		gedorste halmen			
			drietel verlangen		
kunststijl	bek	telwoord			geestdrift
		deel v.e. oog			
1			4	voorzetsel	
				vallei	
indianentent	cirkelvormig				Chinese maat
	Griekse letter				bovenmatig
		duivels persoon			
slimheid			vis	5	

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---